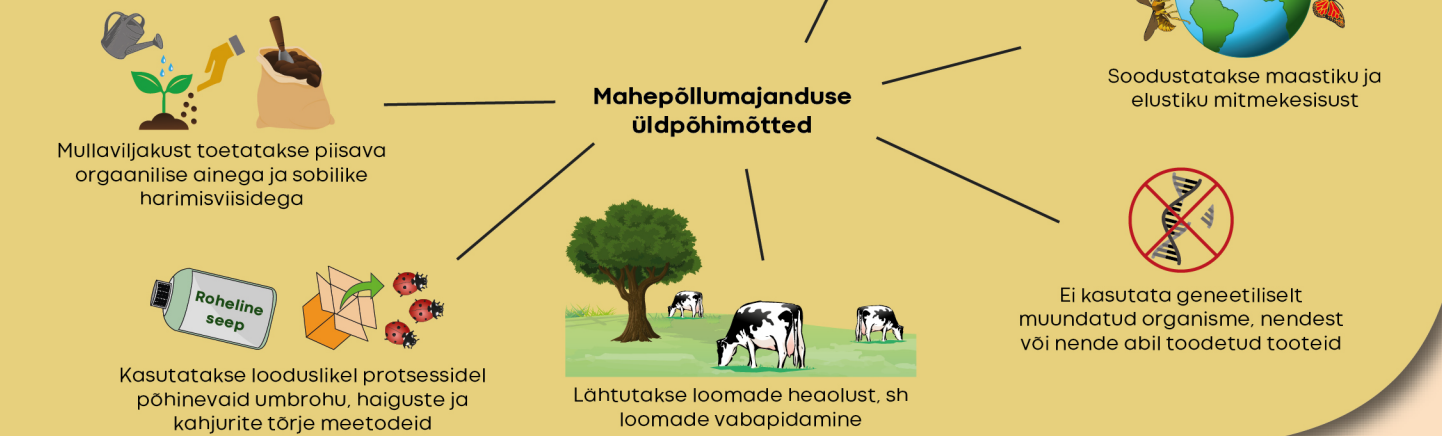

Maailma mahepõllumajandus

Keskkonnanohiust ja ökoloogilisest tasakaalust lähtuv mahepõllumajandus on aastakümnete jooksul aina suuremat tähelepanu pälvinud. See tootmistehnoloogia nõuab märksa rohkem nutikust, looduse põhjalikku tundmist ning looduslike protsesside järgimist. Ent saadused on sellevõrra loomulikumat moel kasvanud ning tarbitav toodang kemikaalivaba. Tänavu veebruaris andis mahepõllumajanduse uurimisinstituut FiBL välja ülevaate 2023. aasta mahepõllumajanduse olukorra kohta [2]. Heidame selle abil valgust, millises seisus on maailma mahepõllumajandus.

MAHEPÕLDUDE PINDALA ON SUURENENUD

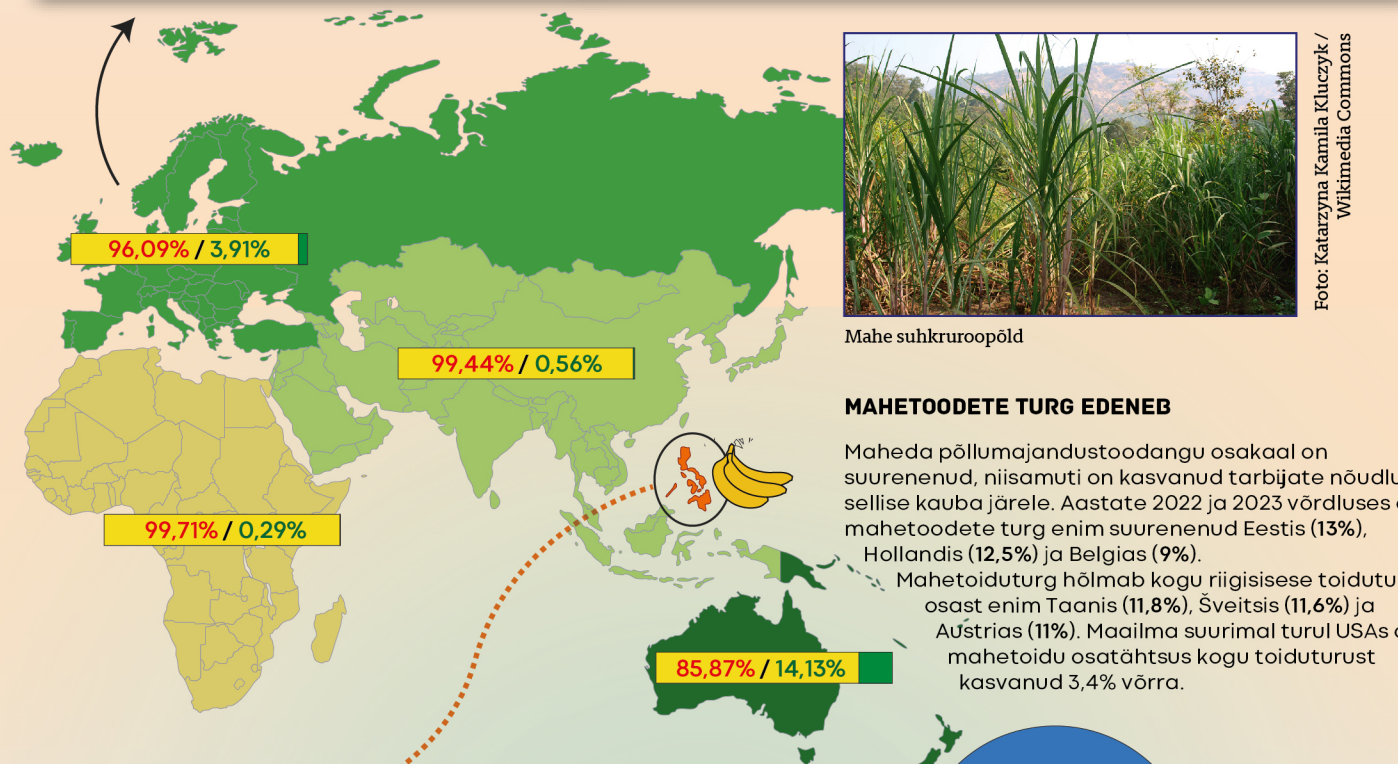
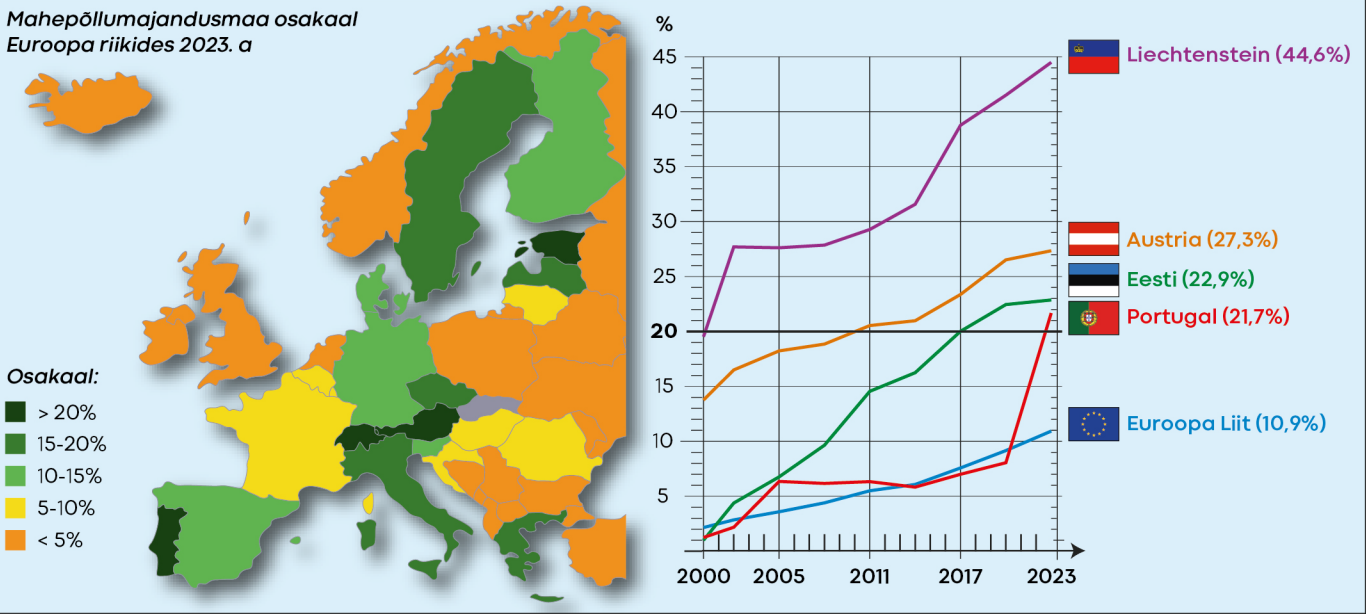
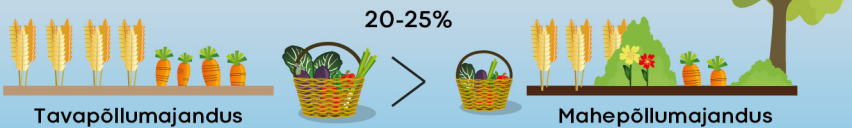
2023. aastal suurenes mahepõllumajandusliku maa osatähtsus maailmas 2,6%. Mahepõllumajandust viljeletakse ligi 99 miljonil hektaril, mis on 2,1% kogu maailma põllumajandusmaast. See on üsna märkimisväärne edasimineku lühikese aja jooksul, kuigi esmapilgul ei pruugi need arvud muljet avaldada.

Tähelepanuväärseimad riigid mahepõllumajandusmaa poolest, 2023. a

Suurim pindala (mln ha)	Suurim osakaal (%)
1. Austraalia* 53,0	44,6% Liechtenstein
2. India 4,5	27,3% Austria
3. Argentina 4,0	25,4% Uruguay
Uruguay 3,6	22,9% Eesti
Hiina 3,4	22,1% São Tomé ja Príncipe

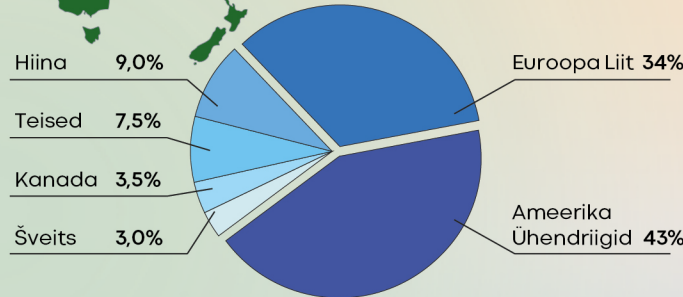
* hinnanguliselt 99% maast on ekstensiivne karjamaa

Mahepõllumajanduse puhul tuleb paratamatult leppida olukorraga, et saagikus ei ole sama mis tavapõllumajanduses. Mahepõldude saagikus on tavaliselt 20-25% väiksem*. Selleks et soodustada mahepõllumajandust, on oluline riigi huvi ja rahalised toetused põllumeestele.

MAHETOODETE TURG EDENEB

Maheda põllumajandustoodangu osakaal on suurenenud, niisamuti on kasvanud tarbijate nõudlus sellisele kauba järele. Aastate 2022 ja 2023 võrdluses on mahetoodete turge enim suurenenud Eestis (13%), Hollandis (12,5%) ja Belgias (9%). Mahetoiduturg hõlmab kogu riigisisese toiduturu osast enim Taanis (11,8%), Šveitsis (11,6%) ja Austrias (11%). Maailma suurimal turul USAs on mahetoidu osatähtsus kogu toiduturust kasvanud 3,4% võrra.

Mahepõllumajandusliku maa osatähtsus maailmas 2023. aastal: kõige suurem turge on sellistel toodetel USAs, mis hõlmab 43% maailma mahetoodete jaekaubandusest

MAHEBANAANID

Banaanid on üks enim tarbitavaid puuvilju maailmas. Seejuures on viimase kümne aasta jooksul märkimisväärselt suurenenud mahebanaanide tarbimine: turuosa on Euroopas ja USA-s ületanud 12% piiri. Näiteks Rootsis hõlmavad mahebanaanid juba poole kogu banaanimüügist [1]. 2023. a suurenes mahebanaanide kasvupind üle 100 000 hektari, suurimad panustajad on siin Ecuador, Dominikaani Vabariik ja Filipiinid.

Foto: Scot Nelson / Wikimedia Commons

Allikad:

- Dawson, Julie C.: van der Waal, Johannes. 2023. The world of organic bananas: a review of production, markets, sustainability, and current and future trends. - Acta Horticulturae. 13-24. 10.17660/ActaHortic.2023.1367.2.
- Mahepõllumajanduse uurimisinstituut FiBL (Research Institute of Organic Agriculture), www.fibl.org.
- Willer, Helga et al. (Eds.) 2025. The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends 2025. FiBL, Frick, and IFOAM - Organics International, Bonn, https://orgprints.org/54617.